
ROMANYA EKONOMİSİNDE KEMER SIKMA POLİTİKALARINA DEVAM - 7 ARALIK 2011

Erhan TÜRBEDAR

12.04.2009

Dr. Erhan Türbedar, TEPAV Dış Politika Analisti

AVİM, 7 Aralık 2011

AB ülkeleri bütçe açıklarını alternatif kaynaklardan karşılama çabalarını sarf ederken, Romanya IMF ile işbirliğini sıkı bir şekilde sürdürmeye devam ediyor. IMF tarafından gözden geçirilen ve onaylanan Romanya hükümetinin 2012 yılı bütçesi gereğince ülkenin kemer sıkma politikalarına devam etmesi öngörülüyor. Romanya ekonomisinin geleceği hakkında iyimserliğini koruyan Cumhurbaşkanı Traian Basescu, IMF, AB ve Dünya Bankasının Romanya programları devam ettirildiği sürece, Romanya ekonomisinin sarsılmayacağına inanıyor. Dahası Basescu 2030 yılında Romanyanın AB içinde 7. ekonomik güç haline gelebileceğini söyledi. Hükümet olarak ekonomiye verdikleri önemi vurgulamak için ise Romanya Başbakanı Emil Bok, 2012 yılı için belirledikleri ekonomik hedeflerin gerçekleşmemesi durumunda görevinden istifa edeceğini duyurdu.

Ekonomik krizle mücadele kapsamında Mart 2009da Romanya hükümeti ile IMF arasında, Dünya Bankası ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası tarafından desteklenen 19,5 milyar Avro değerinde iki yıllık stand-by anlaşması imzalanmıştı. Bu anlaşmaya istinaden Emil Bok hükümeti sıkı politika tedbirleri almak zorunda kaldı. Buna rağmen ülke ekonomisi daralmaya devam etti. Nitekim 2010 yılında Romanya ekonomisi bir önceki yıla göre yüzde 1,3 oranında daraldı. Aynı dönemde Romanyadaki doğrudan yabancı yatırımlar yüzde 26 oranında azaldı. Sosyal yardımlardaki kesintiler, kamu sektöründe çalışanların maaşlarına ilişkin uygulamalar ve KDV oranındaki artışlar sayesinde ise 2010 yılında bütçe açığının GSYHya oranı yüzde 6,5e geriledi.

Yaklaşık 5 milyon insanın yoksulluk sınırı altında yaşadığı tahmin edilen Romanyada izlenen kemer sıkma politikalarının halka olan olumsuz etkileri oldukça sert oldu. Örneğin, 2010 yılında kamu sektöründe çalışanların sayısı 1,4 milyon kişiydi. Kasım 2011 itibariyle kamu çalışanlarının sayısı 180 bin kadar azaltıldı, 2012 yılında ise bu sayısının yaklaşık 1,1 milyon kişiye düşürülmesi hedefleniyor. Diğer taraftan geçen Temmuz ayında hükümet kamu çalışanlarının maaşlarında yüzde 25 oranında kesinti yaptı. KDV oranlarındaki artışlar da dikkate alındığında, 2011 yılında kamu çalışanlarının satın alma gücünün yüzde 30 oranında azaldığı tahmin ediliyor.

2011 yılının ilk çeyreğinde yüzde 0,6 oranında büyüyen Romanya ekonomisi, teknik olarak durgunluktan çıkmış oldu. Romanya Milli İstatistik Kurumunun verilerine göre, 2011 yılının ilk dokuz ayında Romanya ekonomisi, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,7 oranında büyümüş bulunuyor. Ancak iktisatçılar GSYHdaki büyümenin büyük payının tarım sektöründeki canlanmadan kaynaklandığına, dolayısıyla konjonktürel olduğuna dikkat çekiyor.

2012 yılı için belirlenen bütçe gereğince, Romanya hükümeti bütçe açığının GSYHya oranını 2012 yılının sonunda yüzde 1,9 oranına indirmeyi hedefliyor. Maliye politikaları, Mart

2011de onaylanan 3,5 milyar Avro değerindeki 24 aylık IMF stand-by anlaşmasına ve Haziran 2011de yürürlüğe giren 1,4 milyar Avroluk AB yardımının hükümlerine bağlanmış bulunuyor. Bu kapsamda Romanyada ücret ve emekli maaşların dondurulması, kamu istihdamının azaltması ve enerji alanında faaliyet gösteren bazı kamu şirketlerinin özelleştirilmesi gerekecek. Bunun yanında AB fonlarından en az 6 milyar Avronun elde edilmesine çalışılacak.

2012 bütçesi, o yıla ait ekonomik büyüme oranının yüzde 2,1 olarak gerçekleşeceği öngörüsüne dayanıyor. Ne var ki 2012 yılında da Romanya ekonomisini bazı riskler bekliyor. Her şeyden önce Avro Sahası ülkeleri içinde yaşanan ekonomik krizin Romanya ekonomisini de zora sokabileceğinden endişe duyuluyor. Örneğin, Romanyadaki Avusturya kökenli bankaların açtıkları kredi miktarını topladıkları mevduatların miktarıyla sınırlamaya gidebileceklerinden, bu yüzden ülkede açılan toplam kredilerde bir azalmanın yaşanabileceğinden endişeleniliyor. Diğer taraftan, 2010 yılında yüzde 16 oranında artan yakıt fiyatları 2011de de artmaya devam etti. Bu durumun, diğer fiyatların da yükselmesine neden olabileceği düşünülüyor. Son olarak, 2012 yılı Romanya açısından seçim yılıdır. Bu nedenle hükümetin belli bir aşamada popülist politikalara başvurma ihtimali bulunuyor.

Kaynak/Source: